

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційна нота про практику Суду № 141

Травень 2011

---

## ***Р.Р.( R.R.) п. Польщі - 27617/04***

Стаття 26.5.2011 [Секція IV]

### **Стаття 3**

#### **Поводження, що принижує людську гідність**

##### **Нелюдське поведження**

Неможливість, для вагітної жінки, зародок якої зазнав аномалій, провести пренатальні генетичні тести і, як наслідок, перервати вагітність : *порушення*

*Факти* – Після проведення ехографічного обстеження на вісімнадцятому тижні вагітності, заявницю було інформовано про підозру існування вад формування зародка. Вона виявила бажання здійснити аборт у тому випадку, якщо ці підозри підтвердяться. Заявниці було рекомендовано здійснити генетичне обстеження із застосуванням аміоцентеза, проте пройти таке обстеження вдалося лише на двадцять третьому тижні, після того як багато лікарів, у тому числі її дільничий, неодноразово відмовляли його приписати. Заявниця відновила своє прохання про переривання вагітності, проте марно. Коли, нарешті, через два тижні, вона одержала результат, який підтвердив що зародок страждає на синдром Тернера, було пропущено строк, у межах якого закон дозволяв здійснювати аборт\*. Вона марно намагалася ініціювати кримінальну справу проти лікарів. Розпочавши цивільне провадження, заявниця домоглася присудження їй компенсації з боку лікарів, за те, що генетичні тести не було проведено вчасно, і за те, що відмова на дозвіл проведення таких тестів не була повідомлена їй у письмовому вигляді.

*Право* – Стаття 3 : заявниця неодноразово намагалася пройти генетичні тести які б підтвердили або спростували б її острахи з приводу патологій. З'ясування питання, чи вона повинна була, як це їй радили лікарі, пройти тести, відбувалося за умов тяганини, плутанини, нестачі порад і інформації. Не оскаржується, що тільки генетичні тести можуть підтвердити або спростувати початковий діагноз, і не було ні заявлено, ні доведено, що на час подій ці

тести неможливо було провести, через нестачу приладдя, персоналу або фінансування. Національне законодавство однозначно поклало на державу обов'язок гарантувати безперешкодний доступ до інформації і пренатальних досліджень, у разі ризику генетичної аномалії або аномалії розвитку. Законодавство також зобов'язувало лікарів надавати пацієнтам усю необхідну інформацію стосовно їх випадку, і поважати їх право на одержання інформації щодо стану їх здоров'я. Таким чином, чинні нормативні положення чітко проголошували, на час подій, позитивні обов'язки держави стосовно доступу вагітних жінок до інформації про їх здоров'я і про стан їх зародку.

Заявниця знаходилася у стані крайньої вразливості. Внаслідок тяганини, до якої вдалися медичні працівники, і незважаючи на їх законний обов'язок глибоко усвідомлювати свої завдання і виконувати їх, вона змушена була провести шість тижнів у болісній невизначеності щодо стану зародка. Не було зважено на терміновість ситуації, і таким чином навіть коли нарешті заявниця одержала результати тестів, було надто пізно, щоб робити свідомий вибір між доведенням вагітності до завершення або її перериванням. Таким чином її було принижено, і, на думку Суду, її страждання досягли рівня важкості, який тягне за собою порушення статті 3.

*Висновок* : порушення (шість голосів проти одного).

Стаття 8 : польське право, у тому вигляді як воно було застосовано до ситуації заявниці, не передбачало ефективних механізмів які дозволили б їй мати доступ до діагностичних служб, хоча цей доступ був вирішальним для свідомого вирішення питання, продовжувати чи переривати вагітність. Ця ситуація створила вражаючу невідповідність між тим, що диспозиції національного права теоретично передбачали, – правом на здійснення аборту, – та їх практичну реалізацію. Таким чином, національні органи не виконали свого позитивного зобов'язання гарантувати заявниці право на ефективну повагу до її приватного життя.

*Висновок* : порушення (шість голосів проти одного).

Стаття 41 : 45 000 євро на відшкодування моральної шкоди.

\* У польському праві, переривання вагітності через зародкові аномалії дозволяється лише під час перших двадцяти чотирьох тижнів.

---

**© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.**

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад підготовлено на замовлення і за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Він не є зобов'язальним для Суду і Суд також не несе відповідальності за його якість. Переклад можна завантажити з електронної бази рішень (HUDOC) Європейського Суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-якої іншої бази, в якій його розміщено з дозволу Суду. Копіювання тексту перекладу допускається в некомерційних цілях за умови наведення повної назви справи, разом із вищенаведеним повідомленням про авторські права та посиланням на Цільовий фонд «Права людини». З питань, пов'язаних з наміром використати ту чи іншу частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звертатися за адресою [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

**© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).